

A in æternum obliuisceris, ignominia uiduitatis tuæ nō eris memor. Ego enim sum dominus
 qui facio te, dominus nomē ei. Et qui eruit te, ipse deus Israël uniuersa terræ uocabitur. Ni-
 si cognoueris temetipsam, o pulchra inter mulieres, quia de te dictum est: Concupiuit rex Psal. 44
 speciem tuam, quia de te dictum est: Pro patribus tuis nati sunt tibi filij, cōstitues eos prin-
 cipes super omnem terram. Nisi ergo cognoueris temetipsam, exi tu, non ego te eicio, sed
 exi ut dicatur de te: Ex nobis exierunt, sed non erant ex nobis. Exi tu in uestigijs gregū, non
 in uestigijs meis, sed in uestigijs gregum: nec unius gregis, sed gregum diuersorum & erran-
 tium. Et pasce hœdos tuos, non sicut Petrus, cui dicitur: Pasce oues meas, sed pasce hœdos
 tuos in tabernaculis pastorum, non in tabernaculo pastoris, ubi est unus grex & unus pa-
 stor. Cognoscit enim semetipsam, ne hoc ei contingat, quia eis cōtingit hoc, qui se in illa nō
 cognouerunt. Ipsa est, de cuius paucitate dicitur in cōparatione multorum malorum, quia
 angusta & arcta uia est quæ ducit ad uitam, & pauci sunt qui ambulāt in ea. Et rursus ipsa Matth. 7
 est, de cuius multitudine dicitur: Sic erit semen tuum, sicut stellæ cœli, & sicut harena maris. Gen. 22
 Iidem quippe fideles sancti & boni, & in comparatiōe plurimorum malorum pauci sunt,
 & per se ipsi multi sunt: quia multi filij desertæ magis quàm eius quæ habet uirū. Et multi Gal. 4
 ab oriente & occidente uenient, & recumbent cum Abraam, Isaac & Iacob in regno cœlo- Matth. 8
 rum: & quia exhibet sibi deus populum abundantem æmulatorem bonorum operum. Et
 multa milia quæ numerare nemo potest, uidetur in Apocalypsi, ex omni tribu & lingua in
 stolis albis palmisq; uictricibus. Ipsa est quæ aliquādo obscuratur, & tanquam obnubila-
 tur multitudine scandalorum, quando peccatores intendunt arcum, ut sagittent in obscura Psal. 10
 luna rectos corde. Sed etiam tunc in suis firmissimis eminet. Et si aliqua in his uerbis diui-
 nis distributio facienda est, fortasse nō frustra dictū sit de semine Abraæ, Sicut stellæ cœli,
 & sicut harena quæ est ad oram maris, ut in stellis cœli pauciores, firmiores, clarioreq; in-
 telligantur, in harena autem maritimi littoris magna multitudo infirmorū atq; carnaliū.
 B Quæ aliquādo tranquillitate temporis quæta & libera apparet, aliquando autem tribula-
 tionum & tentationum fluctibus operitur atque turbatur. Tale tunc erat tempus, de quo
 scripsit Hilarius, unde putasti insidiandum contra testimonia tot diuina, tanquam perierit
 ecclesia de orbe terrarum. Potes hoc modo dicere, nec tot ecclesias Galatiæ tunc fuisse, quan-
 do dicebat Apostolus: O stulti Galatæ, qui uos fascinauit, ut cum spiritu cœperitis, nunc Gal. 5
 carne consummemini? Sic enim calumniaris docto uiro, qui tardicordes & timidos graui- Calumnior tibi.
 ter increpabat, quos iterum parturiebat, donec Christus formaretur in eis. Quis enim ne-
 scit illo tempore obscuris uerbis multos parui sensus fuisse delusos, ut putarent hoc credi
 ab Arianis, quod etiam ipsi credebant: alios autem timore cessisse & simulate consensisse,
 non recte ingredienti ad ueritatem euangelij, quibus tu postea correctis sic quemadmo-
 dum notum est, nolles ignosci? Prorsus nō nosti litteras dei. Lege enim quid de Petro scri-
 pserit Paulus, & quid inde etiam senserit Cyprianus, & non tibi displiceat ecclesiæ mansue-
 tudo, quæ membra Christi dispersa colligit, non collecta dispergit: quanquam & illi qui
 tunc firmissimi fuerunt, & uerba hæreticorum insidiosa intelligere potuerunt, sed pauci qui
 dem sunt in cōparatione cæterorum, sed tamen etiam ipsi quidam pro fide fortiter exu-
 labant, quidam toto orbe latitabant. Ac sic ecclesia, quæ per omnes gentes crescit, in fru-
 mentis dominicis conseruata est, & usque in finem, donec omnino gentes omnes, etiam bar-
 baras teneat, conseruabitur. Ipsa est igitur ecclesia in bono semine, quod seminauit filius
 hominis, & usque ad messem crescere inter zizania, prænucciuit. Ager autem mundus est,
 messis finis est seculi. Hilarius ergo decem prouinciarum Asianarum, aut zizania non triti-
 cum arguebat, aut ipsum etiam triticum, quod defectu quodam periclitabatur, quanto ue-
 hementius, tanto utilius arguendum putabat. Habet enim etiam scripturæ canonicæ hunc
 arguendi morem, ut tanquam omnibus dicatur, & ad quosdam uerbum perueniat. Quod
 etiam Apostolus dicit ad Corinthios 15. cap. Quomodo dicunt quidam in uobis, quia re-
 surrectio mortuorum non est? Manifestat utique non omnes esse tales, ueruntamen & ta-
 k 3 les